

تجربیات و درس‌هایی از شکستن سدهای خاکی - سمپوزیوم مسائل و تجربیات در مهندسی سد بانکوک دسامبر ۱۹۸۰

تهیه و تألیف: پ. لوند
برگردان به فارسی: محمد گیاهی اسفند ۱۳۷۳، بازنگری ۱۳۸۹

چکیده

به موازات شروع تمدن بشری و در طول تاریخ سدسازی، تعداد زیادی از سدها شکسته و فرو ریخته‌اند. از آنجا که بشر همواره از اشتباهات خود بیشتر از موفقیت‌هایش عبرت گرفته لذا ضروری است از شکست يك سد که نتیجه يك فرآیند پیچیده از ساز و کارها و علت‌های گوناگون است تجزیه و تحلیل بسیار موشکافانه‌ای داشته باشد. موارد موردی از شکستن سدهای خاکی گزارش شده که بنا بر عامل شکست، آنها را در سه گروه قرار داده‌اند. این سه گروه عبارتند از: شکستن بوسیله لغزش، شکستن توسط سیلاب و شکستن بوسیله نشت آب. بررسی و تجزیه و تحلیل علل شکست هر گروه از سدها منجر به آگاهی از خطاها و بکارگیری درس‌های ویژه‌ای می‌گردد. امروزه طراحی و ساخت موفق سدهای خاکی که جنبه هنری طراحی آن از جنبه علمی آن کمتر نیست، مستلزم افزایش دانش و آگاهی و پرهیز از خطای گذشتگان بوده و موجب طراحی‌های مطمئن‌تر می‌گردد. در پرتو این تجربیات، ده پیشنهاد جهت افزایش ایمنی کلی سدهای خاکی، در دوره‌های طراحی، ساختمان و بهره‌برداری مطرح گردیده است.